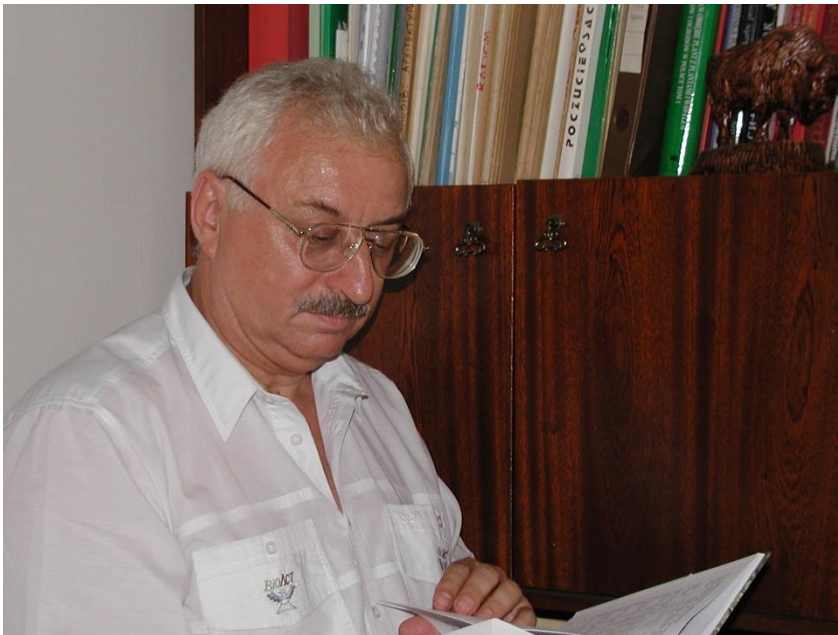

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ЮРІЯ МИКОЛАЙОВИЧА ЧЕРНОБАЯ

(*6.06.1946 р. - †10.07.2024 р.)

10 липня 2024 року раптово, на 79 році життя відійшов у вічність багаторічний директор Музею, головний науковий співробітник, дійсний член Лісівничої академії наук України, Української екологічної академії наук, доктор біологічних наук, професор Юрій Миколайович Чернобай.

Народився Юрій Миколайович у місті Оренбург в сім'ї науковця-аграрія кандидата сільськогосподарських наук Миколи Харитоновича Чернобая. Для Юрія Миколайовича батько був прикладом для наслідування, який не тільки спрямував його життєвий шлях, але й був основним порадником у його наукових дослідженнях.

Середню освіту Юрій Миколайович отримував на Кубані, а вищу – здобув у 1970 р. у Львівському національному університеті імені Івана Франка за спеціальністю «Біологія і хімія».

Трудову діяльність Юрій Чернобай розпочав у вісімнадцятирічному віці на посаді лаборанта-препаратора Львівської зональної агрохімлабораторії. Після закінчення університету кілька років працював інженером НДІ землеробства й тваринництва західних регіонів УРСР. Проте наукове сходження розпочалося з аспірантури в Державному природознавчому музеї АН УРСР, де він навчався з 1972 року. Там, під керівництвом д.б.н. М.А. Голубця, він став спеціалістом з дослідження процесів трансформації фітодетриту в природних екосистемах. Над цим науковим напрямом Ю.М. Чернобай працював багато років поспіль, намагаючись пізнати різні аспекти

перетворення рослинних решток у процесах біотичного колообігу речовини та перетворення енергії в природних екосистемах. Цим питанням було присвячено кандидатську (1978 р.) та докторську (1986 р.) дисертації, а також більшість його публікацій.

Після закінчення аспірантури Юрій Миколайович працював на різноманітних наукових та науково-організаційних посадах у Львівському відділенні Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного АН УРСР. Тут він починав як інженер-еколог (1975-1978 рр.), молодший науковий співробітник (1978-1980 рр.), а далі посідав посади старшого наукового співробітника та вченого секретаря (1980-1987 рр.). З 1987 року Юрій Миколайович обійняв посаду директора Державного природознавчого музею НАН України, яким успішно керував понад 30 років. На ці роки припали чи не найскладніші події в історії нашого музею – фінансові кризи, генеральна реконструкція будівлі музею, постійні пошуки фінансування на відновлення діяльності. Професор Чернобай безперечно вмів приймати складні управлінські і господарські рішення. Після того, як Юрій Чернобай відмовився балотуватись на чергову каденцію на посаді директора, він не залишив установу, а продовжував ділитись досвідом з молодшими колегами, які в переважній більшості були його учнями, у якості керівника лабораторії «Екології та антропогенезу ґрунтів». Під керівництвом Юрія Миколайовича було захищено 11 кандидатських та 3 докторських дисертації. Він створив львівську наукову школу екологів та ґрунтознавців музеологічного профілю і підняв Державний природознавчий музей НАН України на найвищу сходинку у рейтингу наукових установ Відділення загальної біології НАН України.

Юрій Миколайович був справжнім інтелігентом – високоосвіченою, шляхетною, небайдужою і скромною людиною з великої букви. В колективі користувався беззаперечним авторитетом і повагою. Ніколи не відмовляв тим, хто звертався до нього за порадою чи допомогою. Він був прикладом доброго сім'янина. Разом зі своєю дружиною Галиною Павлівною виховав сина Андрія та доньку Ганну. Світлий спомин про Юрія Миколайовича залишиться у серцях тих, хто його знав та працював з ним, кого він навчав. Він залишиться у пам'яті друзів і колег незламним оптимістом, людиною іронічною і доброзичливою водночас. До останніх днів він був ініціатором нових ідей і починань в музеї. Роки, проведені пліч-о-пліч з Юрієм Миколайовичем, назавжди залишаться найкращими у наших спогадах.

Передчасна смерть Юрія Миколайовича Чернобая – невинна втрата для родини, Музею, колег, друзів та української біологічної науки. Розділяємо невимовний сум і тугу його близьких та рідних.

Колектив Державного природознавчого музею НАН України